

Budujemy sukces

Istotne prawne i podatkowe aspekty transgranicznej działalności polskich przedsiębiorstw w Afryce

Piotr Mrowiec, LL.M. | Gdańsk | 19.03.2018

Agenda

01

Zawieranie umów z kontrahentami z państw Afryki Subsaharyjskiej

02

Transgraniczne dochodzenie roszczeń

Agenda

01

Zawieranie umów z kontrahentami z państw Afryki Subsaharyjskiej

02

Transgraniczne dochodzenie roszczeń

Zawieranie umów z kontrahentami z państw Afryki Subsaharyjskiej

Właściwe prawo - Prawo prywatne międzynarodowe

- Możliwość dochodzenia należności przed (polskim albo obcym) sądem **zgodnie z wybranym prawem materialnym**

właściwy sąd ≠ właściwe prawo

- Zakres zastosowania – w jakich sytuacjach można dokonać wyboru prawa?
- Wyłączenia/Ograniczenia:
 - Prawo spółek
 - Prawo rzeczowe, nabycie nieruchomości
 - Umowy ubezpieczeniowe
 - Umowy z udziałem konsumentów
 - Indywidualne umowy o pracę

Zawieranie umów z kontrahentami z państw Afryki Subsaharyjskiej

Właściwe prawo - Prawo prywatne międzynarodowe

- Dokonanie wyboru prawa przez strony:
 - Jasne i wyraźne określenie właściwego prawa w umowie
 - OWU

- Brak wyboru prawa:
 - Art. 28 PPM

 - Prawo właściwe dla zobowiązania umownego określa rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I)

Zawieranie umów z kontrahentami z państw Afryki Subsaharyjskiej

Właściwość prawa – ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (WE) Nr 593/2008 (RZYM I)

- Brak dokonania wyboru prawa przez Strony:
 - umowa sprzedaży towarów podlega prawu państwu, w którym **sprzedawca** ma miejsce zwykłego pobytu
 - umowa o świadczenie usług podlega prawu państwa, w którym **usługodawca** ma miejsce zwykłego pobytu

- Wykładnia pomocnicza:
 - Umowa podlega prawu państwa, w którym strona zobowiązana do spełnienia świadczenia charakterystycznego dla umowy ma miejsce zwykłego pobytu
 - Jeżeli ze wszystkich okoliczności sprawy wyraźnie wynika, że umowa pozostaje w znacznie ściślejszym związku z państwem innym ... stosuje się prawo tego innego państwa
 - Jeżeli nie można ustalić prawa właściwego (...), umowa podlega prawu państwa, z którym wykazuje najściślejszy związek

Zawieranie umów z kontrahentami z państw Afryki Subsaharyjskiej

Konwencja Narodów Zjednoczonych o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów (ang. **CISG**, Convention on Contracts for the International Sale of Goods)

- Wielostronna umowa międzynarodowa, która ujednocila zasady międzynarodowego prawa handlowego dotyczące umów zawieranych w celu międzynarodowej sprzedaży towarów:
 - znajduje zastosowanie, jeśli obie strony zawierające umowę mają siedzibę w Państwach będących stroną Konwencji
 - stanowią część porządku prawnego państwa, będącego stroną Konwencji
 - wyłączenie stosowania CISG w umowach transgranicznych
- Zakres zastosowania Konwencji:
 - Ogólne zasady składania oświadczeń woli/zawierania umów (forma zawarcia umowy)
 - Prawa i obowiązki sprzedawcy i kupującego
- Wyłączenia (sprzedaż konsumencka, na licytacji, w drodze egzekucji przez organy wymiaru sprawiedliwości, udziałów, akcji, tytułów inwestycyjnych, papierów wartościowych, okrętów, statków, poduszkowców, statków powietrznych oraz energii elektrycznej)

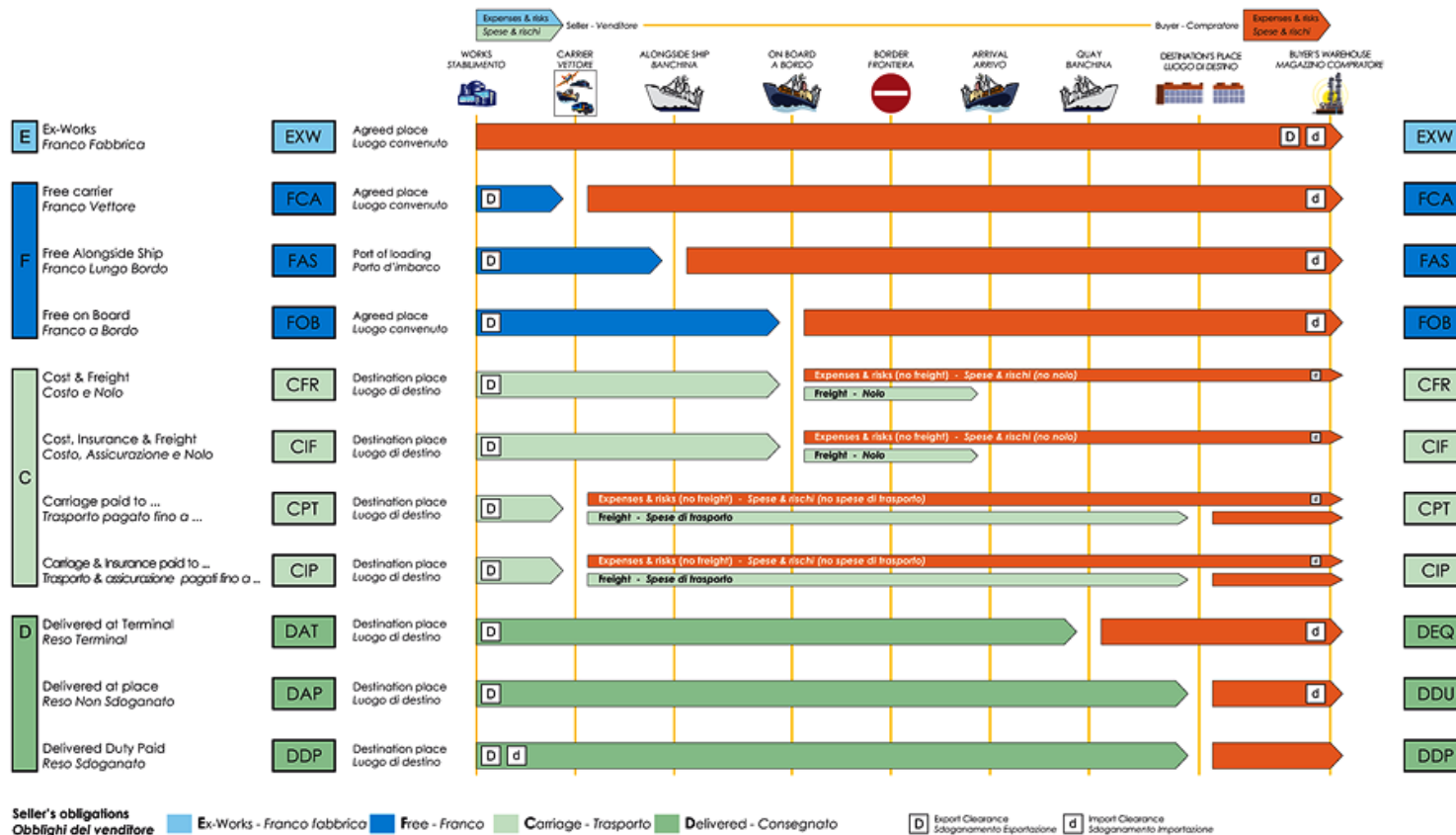
Zawieranie umów z kontrahentami z państw Afryki Subsaharyjskiej

Konwencja Narodów Zjednoczonych o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów
(ang. **CISG**, Convention on Contracts for the International Sale of Goods)

Państwo	Rozpoczęcie obowiązywania
Benin	01.08.2012
Burundi	01.01.1999
Kamerun	01.11.2018
Kongo	01.07.2015
Gabon	01.01.2006
Ghana	11.04.1980
Gwinea	01.02.1992
Liberia	01.10.2006
Lesotho	20.08.1998
Madagaskar	01.10.2015
Mauretania	01.03.1993
Uganda	01.03.1993
Zambia	01.01.1988

Zawieranie umów z kontrahentami z państw Afryki Subsaharyjskiej

Incoterms (International Commercial Terms)

Zawieranie umów z kontrahentami z państw Afryki Subsaharyjskiej

UNIDROIT – Zasady Międzynarodowych Kontraktów Handlowych (ang. **UNIDROIT PRINCIPLES OF INTERNATIONAL COMMERCIAL CONTRACTS 2016**)

- Unidroit – międzynarodowa organizacja rządowa utworzona w 1926 roku pod auspicjami Ligi Narodów. Celem organizacji było przede wszystkim działanie na rzecz ujednoczenia zwyczajów w handlu międzynarodowym oraz unifikacja prawa prywatnego
- Funkcja - ułatwianie obrotu handlowego między podmiotami z różnych krajów
- Zakres zastosowania – gdy strony postanowiły, że ich umowa będzie regulowana przez **ogólne zasady prawa lub lex mercatoria**, ale także, gdy strony nie wskazały w sposób wyraźny regulacji, której ma podlegać umowa, ale odwołały się do pojęć takich jak ogólne zasady prawa czy lex mercatoria
- <https://www.unidroit.org/instruments/commercial-contracts/unidroit-principles-2016>

Agenda

01

Zawieranie umów z kontrahentami z państw Afryki Subsaharyjskiej

02

Transgraniczne dochodzenie roszczeń

Transgraniczne dochodzenie roszczeń

Polska

- Dochodzenie roszczeń – 55 miejsce
- Średni czas dochodzenia roszczeń – 685 dni
- Koszt dochodzenia roszczeń– 19.4% kwoty długu

Transgraniczne dochodzenie roszczeń

Państwo	Średni czas dochodzenia roszczeń	Koszt dochodzenia roszczeń	Miejsce w rankingu Doing Business
Angola	1 296 dni	44,4 % kwoty długu	186.
Afryka Południowa	600 dni	33,2 % kwoty długu	115.
Benin	750 dni	64,7 % kwoty długu	170.
Botswana	660 dni	39,8 % kwoty długu	133.
Burkina Faso	446 dni	81,7 % kwoty długu	163.
Burundi	832 dni	38,6 % kwoty długu	150.
Cabe Verde (Wyspy Zielonego Przylądka)	425 dni	19,8 % kwoty długu	43.
Czad	743 dni	45,7% kwoty długu	154.
Demokratyczna Republika Konga	610 dni	80,6 % kwoty długu	172.
Erytrea	490 dni	22,6 % kowty długu	119.

Ranking Doing Business 2018

Transgraniczne dochodzenie roszczeń

Państwo	Średni czas dochodzenia roszczeń	Koszt dochodzenia roszczeń	Miejsce w rankingu Doing Business
Etiopia	530 dni	15,2 % kwoty długu	68.
Gambia	407 dni	37,9 % kwoty długu	107.
Ghana	710 dni	23,0 % kwoty długu	116.
Gabon	1160 dni	34,3 % kwoty długu	178.
Gwinea	311 dni	45,0 % kwoty długu	117.
Gwinea-Bissau	1785 dni	28,0 % kwoty długu	168.
Kamerun	800 dni	46,6 % kwoty długu	162.
Kenia	465 dni	41,8 % kwoty długu	90.
Komory	506 dni	89,4 % kwoty długu	180.
Mauretania	370 dni	23,2 % kwoty długu	65.
Mauritius	519 dni	25,0 % kwoty długu	27.
Madagaskar	871 dni	33,6 % kwoty długu	158.

Transgraniczne dochodzenie roszczeń

Państwo	Średni czas dochodzenia roszczeń	Koszt dochodzenia roszczeń	Miejsce w rankingu Doing Business
Malawi	522 dni	69,1 % kwoty długu	151.
Mali	620 dni	18,0 % kwoty długu	152.
Mozambik	950 dni	119,0 % kwoty długu	184.
Namibia	460 dni	35,8 % kwoty długu	59.
Nigeria	454 dni	42,3 % kwoty długu	96.
Niger	430 dni	52,6 % kwoty długu	137.
Lesotho	615 dni	31,3 % kwoty długu	95.
Liberia	1300 dni	35,0 % kwoty długu	174.
Republika Rwandy	230 dni	82,7 % kwoty długu	85.
Senegal	740 dni	36,4 % kwoty długu	142.
Seszele	915 dni	15,4 % kwoty długu	130.

Transgraniczne dochodzenie roszczeń

Państwo	Średni czas dochodzenia roszczeń	Koszt dochodzenia roszczeń	Miejsce w rankingu Doing Business
Republika Środkowoafrykańska	660 dni	82,0 % kwoty długu	182.
Republika Kongo	560 dni	53,2% kwoty długu	155.
Republika Południowej Afryki	600 dni	33,2 % kwoty długu	115.
Somalia	575 dni	21,4 % kwoty długu	110.
Sudan	810 dni	19,8 % kwoty długu	146.
Sudan Południowy	228 dni	30,0 % kwoty długu	81.
Tanzania	515 dni	14,3 % kwoty długu	58.
Togo	488 dni	47,5 % kwoty długu	143.
Uganda	490 dni	31,3 % kwoty długu	64.
Wybrzeże Kości Słoniowej	525 dni	41,7 % kwoty długu	101.
Zambia	611 dni	38,7 % kwoty długu	128.
Zimbabwe	410 dni	83,1 % kwoty długu	166.

Ranking Doing Business 2018

Transgraniczne dochodzenie roszczeń

Pozasądowe dochodzenie należności przeciwko kontrahentowi z państwa Afryki Subsaharyjskiej

- **Arbitraż**
- Rekomendowane sądy arbitrażowe w Afryce
 - Kigali International Arbitration Centre
 - Arbitration Foundation of Southern Africa
- Sądy arbitrażowe w Europie
 - Trybunał Arbitrażowy w Hadze (**Permanent Court of Arbitration**)
 - Międzynarodowa Izba Handlowa (**International Chamber of Commerce - ICC**)

Transgraniczne dochodzenie roszczeń

Pozasądowe dochodzenie należności przeciwko kontrahentowi z państwa Afryki Subsaharyjskiej

- Przykładowe koszty postępowania arbitrażowego przed ICC

Wartość przedmiotu sporu (EUR)	Uśrednione szacunkowe koszty (EUR)
250.000	25.000 (przy 1 arbitrze)
	57.000 (przy 3 arbitrach)

<https://iccwbo.org/dispute-resolution-services/arbitration/costs-and-payments/cost-calculator/>

Transgraniczne dochodzenie roszczeń

Pozasądowe dochodzenie należności przeciwko kontrahentowi z państwa Afryki Subsaharyjskiej

Wybrane państwa afrykańskie, które sygnowały Konwencję Nowojorską z 1958r. o uznawaniu i wykonywaniu zagranicznych orzeczeń arbitrażowych

Państwo	Akcesja	Państwo	Akcesja
Angola	06.03.2017	Gabon	15.12.2016
Benin	16.05.1974	Ghana	09.04.1968
Botswana	20.12.1971	Kenia	10.02.1989
Burundi	23.06.2014	Mauretania	30.06.1997
Kamerun	19.02.1988	Nigeria	17.03.1970
Republika Środkowoafrykańska	15.10.1962	Uganda	12.10.1992
Wybrzeże Kości Słoniowej	01.02.1991	Zambia	14.03.2002
Demokratyczna Republika Konga	05.11.2014	Zimbabwe	29.09.1994

Rödl & Partner w Afryce Subsaharyjskiej

- **Etiopia**
- **Kenia**
- **Nigeria**
- **Republika Południowej Afryki**
- **Angola***
- **Botswana***
- **Ghana***
- **Mauritius***
- **Mozambik***
- **Namibia***
- **Zambia***
- **Tanzania***

*** Kancelarie Partnerskie**

Państwa osoba do kontaktu

Piotr Mrowiec, LL.M.
radca prawny, mediator

Rödl & Partner

Olivia Business Centre
Olivia Gate B (3 piętro)
Al. Grunwaldzka 472
80-309 Gdańsk

Tel: +48 58 520 38 73

Tel: +48 (22) 210 69 90

piotr.mrowiec@roedl.pro

Niniejsza prezentacja służy ogólnym celom informacyjnym. Nie stanowi ona doradztwa prawnego, podatkowego lub gospodarczego, a informacje w niej zawarte nie mogą zastępować indywidualnego doradztwa. Rödl & Partner nie ponosi również odpowiedzialności za decyzje, które adresat podejmie po zapoznaniu się z prezentacją. Zawarte informacje nie odnoszą się do konkretnego stanu faktycznego, dlatego w konkretnym przypadku należy zawsze zasięgnąć fachowej porady. Osoby wyznaczone do kontaktu z naszej strony są do Państwa dyspozycji.

„Tutaj liczy się każdy” – jak w wieży z ludzi, tak i w Rödl & Partner.

Wieże budowane z ludzi w niepowtarzalny sposób symbolizują kulturę firmy Rödl & Partner. Stanowią uosobienie naszej filozofii: poczucia więzi, równowagi, odwagi oraz ducha pracy zespołowej. Unaoczniają wzrost osiągnięty własnymi siłami, który ukształtował firmę Rödl & Partner. „Força, Equilibri, Valor i Seny” (siła, równowaga, odwaga i rozwaga) to katalońskie hasło wszystkich castellersów (budowniczych ludzkich wież), które niezwykle trafnie opisuje cenione przez nich wartości. To również nasze wartości. Dlatego firma Rödl & Partner w maju 2011 nawiązała współpracę z Castellers de Barcelona, przedstawicielami tej wieloletniej tradycji budowania wież z ludzi. Stowarzyszenie z Barcelony odwołuje się także do tego niematerialnego dziedzictwa kulturowego.